

[Edel Saunte.]

straf for en person, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, og som misbruger sin stilling til at tvinge nogen til at gøre, tåle eller undlade noget. Herom siger dommerudvalget:

„I dagspressen har det været nævnt, at skibsførerne skulle have underskrevet erklæringen af 11. marts 1957 under pres. Der er under udvalgets undersøgelser intet fremkommet om, at der fra ledelsens side skulle være udøvet noget pres på skibsførerne, i hvert fald ikke noget uberettiget pres.“

Det er så klare ord, at de burde affive den skrøne, der synes at versere om, at Kjærboel har tvunget kaptajnerne. De synes også totalt at udelukke en domfældelse efter § 150. Jeg anser altså en domfældelse for punkt 1 i tiltaleforslaget for udelukket.

Det næste punkt i tiltaleforslaget vedrører Kjærboels påståede vildledning af folketinget. Hvis det skal kunne straffes, må handlingen kunne rammes af straffelovens § 157, der taler om grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens udførelse. Her skal først bevises, at Kjærboel kendte erklæring 1, og at han, hvis han kendte den, anså forskellen mellem den og den sidste for væsentlig, og endelig, at han var klar over, at afgiverne af erklæringerne virkelig anså erklæring 1 for rigtigere end erklæring 2. Dommerudvalget har i tillægsberetningen sagt, at der var væsentlige indicier for, at Kjærboel var blevet gjort bekendt med hovedindholdet af kaptajnserklæring nr. 1, men tilføjer, at der ikke kan ses bort fra den mulighed, at Kjærboel som følge af misforståelser indløbet under telefonsamtalen den 11. marts 1957 kan have forstået direktør Christiansen således, at man med hensyn til erklæringen endnu befandt sig på forhandlingsstadiet.

Der findes altså ikke noget juridisk holdbart bevis for, at Kjærboel kendte erklæring 1. Videre må vi til vor forundring konstatere, at styrelsesrådets medlemmer dengang ikke har fundet, at erklæringerne var væsensforskellige, og endelig synes det at fremgå af afhøringerne, at i hvert fald skibsinspektøren og kaptajnerne P. L. Rasmussen og Gunnar Hansen stadig har ment og også dengang mente, at de kunne gå ind for vintersejladsen.

I dette forvirrede billede kan man, selv om man mente, at det beviste, at Kjærboel kendte erklæring 1, ikke anse det for en grov fejl af ham at anvende erklæring 2. Et andet spørgsmål er det mere politiske eller moralske, om erklæring 2 skulle have været anvendt som sket, men det skal jeg komme tilbage til.

Jeg må herefter fastslå, at jeg skønner, at der ikke vil kunne dømmes for overtrædelse af § 157 og dermed ikke for punkt 2 i tiltaleforslaget.

Vedrørende punkt 3 udtalte jeg ved første behandling mit personlige skøn om disse begivenheder. Dette skøn har jeg ikke ændret, men uanset meningsforskelligheder om karakteren af den over for redaktøren fremsatte kritik er der i hvert tilfælde ikke tale om et strafbart forhold.

Jeg må efter denne gennemgang konkludere i, at der for mig at se efter meget nøje overvejelse ikke er nogen som helst chance for, at Kjærboel vil kunne dømmes af en rigsret, og når det er tilfældet, kan jeg heller ikke se, at der bør rejses tiltale, og jeg kan i hvert fald ikke medvirke hertil, men vil stemme imod det fremsatte forslag.

Som jeg tidligere har nævnt, har folketinget efter min opfattelse ud over at tage stilling til en rigsretsforfølgning en forpligtelse til at tage stilling til den politiske side af sagen.

Et flertal af udvalget bestående af de ærede medlemmer Niels Andersen, Einer-Jensen, Victor Gram, Per Hækkerup, Frode Jakobsen, Lannung, K. Axel Nielsen, Peter Nielsen og mig selv er blevet enigt om at stille følgende forslag om overgang til næste sag på dagsordenen:

„Folketinget afviser det af Ninn-Hansen, Henry Christensen, Erik Eriksen, Axel Kristensen, Poul Møller, Sønderup, Poul Sørensen og Thestrup stillede forslag til folketingsbeslutning om rigsretstiltale mod fhv. minister Johannes Kjærboel.

Folketinget tager de af undersøgelsesudvalget afgivne beretninger og rigsadvokatens udtalelser til efterretning og understreger det beklagelige i, at fhv. minister Johannes Kjærboel ikke i sit svar på Augo Lynges spørgsmål gav oplysning om sit kendskab til de vanskeligheder, der havde været forbundet med at fremskaffe kap-